

ZURNAL 28

UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI ROČNÍK 20

• 3. června 2011

V čísle:

Rektor UP uvedl do funkce nového děkana Lékařské fakulty • Dvě mimořádná zasedání Akademického senátu FTK • Rozhovor: Syndrom vyhoření • Reforma terciárního vzdělávání • Jak se žije a studuje zahraničním studentům v Olomouci • Letní olympiáda dětí a mládeže ČR a ubytování studentů UP

• O dalších možnostech spolupráce diskutovali 31. května zástupci statutárního města Olomouc, vedeni primátorem Martinem Novotným, s rektorem prof. Miroslavem Mašlánem a jeho nejbližším týmem. V průběhu společné snídaně v hotelu Flora se hovořilo o možné spolupráci města na tvorbě expozice univerzity ve Vlastivědném muzeu či při propagaci činnosti Vědecko-technického parku UP a evropských projektů Operačního programu VaVpl. *-red-, foto -mo-*

Zahranční studenti U3V navštívili své olomoucké kolegy

■ S posluchači olomoucké Univerzity třetího věku se 26. května setkali studenti studující U3V v Austrálii

a v Jižní Africe. Minulost i současnost Univerzity Palackého zhruba šedesátce těchto zahraničních studentů představil Mgr. Jakub Dürr, prorektor pro zahraniční vztahy UP.

„Atraktivní program jsme zahájili prohlídkou nové budovy Přírodovědecké fakulty UP a areálu kolejí. Pokračovali jsme obědem v menze a poté jsme se vydali na odbornou exkurzi do historického centra Olomouce pod
Dokončení na str. 8

ZURNAL
JUBILEJNÍ 20. ROČNÍK
ČTĚTE • PIŠTE • KOMUNIKUJTE

Střídání senátorů: bilance a volba nového předsedy

■ Během jednoho týdne se v křeslech senátorů Univerzity Palackého vystřídali členové končícího a nově zvoleného Akademického senátu UP. Ti první stihli na svém závěrečném zasedání 25. května schválit poslední připravené dokumenty a krátce bilancovat svou tříletou činnost, nový senát si o týden později zvolil svého předsedu. Prvního června se jím stal doc. Miroslav Dopita, Ph.D., člen Ústavu pedagogiky a sociálních studií PdF (na snímku).

„Univerzita Palackého nemá schválený rozpočet na rok 2011. Tento úkol vnímám nyní jako nejdůležitější. Věřím, že zbývající fakulta, FTK, která doposud nepředložila návrh svého rozpočtu, tak učiní a rozpočtu celé Univerzity Palackého se tak budeme moci věnovat na příštím jednání AS UP,“ sdělil Žurnálu doc. Miroslav Dopita. „Myslím si, že Akademický senát UP doposud pracoval dobře. S volbami však vzniklo nové seskupení. Bude nutné seznámit se s novými senátory a co nejdříve zajistit fungování potřebných komunikačních toků, mám tím na mysli fungování jednotlivých komisí,“ dodal nový předseda AS UP bezprostředně po volbě.

Na funkci předsedy AS UP kromě doc. M. Dopity kandidovali také Mgr. Tomáš Parma, Ph.D., člen Katedry církevních dějin a křesťanského umění CMTF, který vedl univerzitní senát v minulém funkčním období, a prof. Ivo Barteček, CSc., z Katedry historie FF. V prvním kole nezískal žádný ze tří kandidátů potřebnou nadpoloviční většinu hlasů, ve druhém kole, po odstoupení dr. Parmy, obdrželi prof. Barteček devět a doc. Dopita čtrnáct z 23 platných hlasů.

Do funkcí místopředsedů byli zvoleni za akademické pracovníky RNDr. Marek Jukl, Ph.D., z Katedry algebry a geometrie PŘF UP, za studenty Ivan Kalivoda, posluchač pátého ročníku oboru Všeobecné lékařství na LF UP.

Končící AS UP zahájil své poslední zasedání 25. května s hodinovým zpožděním. Vyžádala si jej počáteční nízká účast senátorů, která tak zkomplikovala usnášeníschopnost tohoto grémia. Navzdory tomu byla nakonec schválena většina připravovaných dokumentů: návrh Výroční zprávy o hospodaření UP za rok 2010, návrh Výroční zprávy o činnosti UP za rok 2010, a to ve znění předložených pozměňovacích návrhů, návrh změny Statutu FF UP a návrh změny Spisového a skartačního řádu UP. Na vědomí vzal AS UP také Malý rozbor hospodaření UP za rok 2010.

Dokončení na str. 3

Básnický underground v Ponorce: Poezie bez patosu

■ Ve čtvrtek 26. května 2011 uvedl v rámci 11. ročníku olomouckého Festivalu básníků doc. Igor Fic (na snímku vlevo) z Katedry českého jazyka a literatury PdF UP tři významné představitele českého básnického undergroundu. V olomoucké hospodě Ponorka vystoupili Ivan Martin Jirous, J. H. Krchovský (na snímku vpravo) a Jaroslav Erik Frič. Jirous přednesl básně nové, reflektující mj. smrt básničky Violy Fischerové, i básně starší, dosud nevydané. Krchovský četl z nejnovější sbírky Dvojité dno, Frič se dvěma muzikanty uvedl hudebně-poetické pásmo, v němž zazněla jeho básnická skladba BÍLÝ BETLÉM. Ponorkou zněla poezie intimní, naléhavá, přednášená bez patosu a excentricity, a tím účinnější. *K. Doubalová, foto archiv autorky*

Rektor UP uvedl do funkce nového děkana Lékařské fakulty

Rektor UP prof. Miroslav Mašlán, CSc., jmenoval 3. června děkanem Lékařské fakulty na další čtyřleté období prof. Milana Koláře, Ph.D. Stalo se tak na návrh

Akademického senátu LF, který jej jako kandidáta na nejvyšší fakultní akademickou funkci zvolil 17. května. Prof. Milan Kolář povede Lékařskou fakultu do 31. května 2015. Ve funkci vystřídá svého jmenovce prof. Zdeňka Koláře, který stál v čele fakulty po dvě funkční období.

Prof. Milan Kolář, Ph.D., z Ústavu mikrobiologie LF UP, vedl v uplynulém období úsek proděkana LF pro přijímací řízení a kurikulum Všeobecného lékařství a legislativu

Slavnostní inaugurace nového děkana Lékařské fakulty UP je připravována na 23. června. -*mav-, foto -mo-*

Deset členů Vědecké rady LF obdrželo Pamětní medaili UP

Z dlouholetou spolupráci s Univerzitou Palackého a její Lékařskou fakultou udělil rektor UP prof. Miroslav Mašlán deseti členům stávající Vědecké rady LF Pamětní medaili UP. Ve velkém sále Rektorátu převzali 24. května ocenění prof. Ján Danko, CSc., děkan Jesseniovy lékařské fakulty UK Martin a přednosta Gynekologicko-porodnické kliniky JLF a MFN Martin, plk. MUDr. Lubomír Dobeš, ředitel Vojenské nemocnice Olomouc, prof. Vladimír Geršl, CSc., přednosta Ústavu farmakologie LF UK Hradec Králové a emeritní proděkan pro rozvoj, doc. Milan Machálka, CSc., Klinika ústní, čelistní a obličejové chirurgie LF MU Brno, emeritní přednosta, doc. Dušan Mištuna, Ph.D., emeritní děkan JLF UK v Martině a přednosta 1. chirurgické kliniky JLF UK

a MFN v Martině, prof. Jaroslav Mokrý, CSc., přednosta Ústavu histologie a embryologie LF UK Hradec Králové, Jiří Urbanec, jednatel a generální ředitel IVAX Pharmaceuticals s. r. o., Opava-Komárov, RNDr. Bořivoj Vojtěšek, DrSc., vedoucí pracovní skupiny Nádorové biologie, oddělení klinické a experimentální patologie, Úsek molekulární a experimentální patologie MOU Brno. Dodatečně pak ocenění převzali prof. Zdeněk Doležel, CSc., přednosta Dětské interní kliniky LF MU Brno, a prof. Zbyněk Hrnčíř, emeritní přednosta 2. Interní kliniky FN a LF UK v Hradci Králové, II. interní klinika LF UK Hradec Králové.

Pamětní medaili udělil jmenovaným rektor UP v souvislosti s končícím funkčním období Vědecké rady LF, a to na návrh prof. Zdeňka Koláře, který po druhém funkčním období předal děkanský post prof. Milanu Kolářovi, nově zvolenému děkanovi. Nové složení Vědecké rady LF bude jmenovat prof. Milan Kolář poté, kdy její nové složení schválí Akademický senát LF UP. -*map-, foto -mo-*

Odborníkům z FNOL a LF UP pomáhá při diagnostice moderní robot

Jako první a zatím jediné pracoviště v České republice začal Ústav mikrobiologie FNOL a Lékařské fakulty UP využívat moderní laboratorní robotický systém pro zpracování vzorků na bakteriologická a mykologická vyšetření. Přístroj nahradil některé manuální úkony laborantek, poskytl zároveň přesnější provedení a lepší výtežnost vyšetření. Robot, který denně zpracuje asi 200 vzorků, se kromě využití ve vědě a výzkumu používá pro rutinní zpracování vzorků od pacientů s nejrůznějšími infekčními onemocněními.

„V rámci diagnostiky infekčních onemocnění způsobených bakteriemi nebo mykotickými agens (kvasinkami nebo vláknitými houbami) nám robot ve vzorcích odebraných pacientům pomáhá vyhledat původce infekce. Dále pak následuje jeho přesná identifikace a stanovení citlivosti na antimikrobiální léky. Cílem je tedy výběr správných léčebných postupů a preparátů (antibiotik či antimykotik) a s tím související profit pacientů – zkvalitnění a zkrácení jejich léčby,“ vysvětlila MUDr. Yvona Lovečková, Ph.D., primářka Ústavu mikrobiologie FNOL.

Dříve musely analýzy vzorků provádět laborantky ručně, teď je většina úkonů zajišťována automaticky. Robot po zpracování vzorků ukládá výsledky přímo do počítačového laboratorního systému. Na pořízení moderního robotického systému pro mikrobiologická laboratorní vyšetření poskytl

prostředky ve výši 4,2 milionu korun Lékařská fakulta UP. Fakultní nemocnice Olomouc se podílí na provozních nákladech. -*eh-, foto archiv FNOL*

K jednání o situaci na Fakultě tělesné kultury se dvakrát mimořádně sešel její Akademický senát

Složité situace na Fakultě tělesné kultury vyvrcholila dvěma mimořádnými zasedáními fakultního senátu. Důvodem pro jejich svolání byl dopis čtyř bývalých děkanů FTK adresovaný senátorům fakulty. V dopise upozornili profesori Bohuslav Hodaň a František Vaverka, profesorka Hana Válková a docent Dušan Tomajko na kroky současného vedení fakulty, které považují za problematické. Akademický senát FTK považoval obsah dopisu za natolik vážný, že se rozhodl svolat mimořádné zasedání na 25. 5. s cílem dát prostor jak pisatelům dopisu, tak vedení

fakulty se ke sporným bodům vyjádřit. Ke stejnému datu byl senátu doručen návrh bývalých děkanů FTK na odvolání současného vedení fakulty v čele s děkanem doc. Zbyňkem Svozilem. Tento návrh jednal Akademický senát na svém druhém mimořádném zasedání ve čtvrtek 2. června, jemuž bezprostředně předcházelo setkání akademické obce fakulty.

S výsledky jednání, jež byly známy až po uzavěře tohoto čísla Žurnálu UP, se můžete seznámit na stránkách Žurnálu Online www.zurnal.upol.cz. -*rp-*

Sociální práce v trestní justici

Workshop s tímto názvem uspořádal 10. května Ústav pedagogiky a sociálních studií PdF. Pozvání přijali zástupci organizací, které se v dané oblasti uplatňují. Se svými poznatky, zejména zkušenostmi z praxe vystoupili Mgr. Květoslav Richter, vedoucí Oddělení sociální prevence a sociálně-právní ochrany dětí a mládeže Magistrátu města Olomouce, Mgr. Drahomír Ševčík, psycholog Intervenčního centra Olomouc a zástupce ředitelky Střediska sociální prevence Olomouc, Mgr. Jiří Zatloukal, vedoucí střediska Probační a mediační služby ČR Olomouc, PhDr. Jarmila Fritscherová, manažerka prevence kriminality Magistrátu města Olomouce a npor. Mgr. Markéta Zimová, zástupkyně vedoucího oddělení výkonu vazby a trestu Vazební věznice Olomouc. Cílem

workshopu bylo seznámit studenty Univerzity Palackého, zejména studijních oborů sociální práce, veřejná správa, pedagogické asistentství a speciální pedagogika, s povahou sociální práce s pachatelí a obětmi trestných činů a s problematikou prevence kriminality. Přednášku doplňovala bohatá diskuze, která potvrdila důležitost propojování teoretického vzdělávání s praktickými zkušenostmi. Menší počet účastníků nahradil velký zájem přítomných, což potvrzuje bohatá diskuze a prodloužení původně dvouhodinové přednášky o více než další hodinu. Studenti tak měli možnost poznat interinstitucionální povahu spolupráce sociálních pracovníků v průběhu celého trestního řízení.

L. Holá, Ústav pedagogiky a sociálních studií PdF

Projekt „Revitalizace parků a veřejných ploch UP“

Projekt revitalizace parků a veřejných ploch UP se dostal zhruba do poloviny doby realizace. Jednotlivé zahrady začínají dostávat obrysy budoucího stavu. Jestliže pracovníci a studenti ještě projeví trpělivost a potřebnou toleranci k jistým omezením a hluku, které stavbu nutně doprovázejí, budou na začátku zimního semestru odměněni dokonalou proměnou parkánových zahrad.

-*jme-, foto archiv FF UP*

Univerzita otevře svou mateřskou školu v polovině příštího akademického roku

■ V části budovy kolejí J. L. Fischera zahájí provoz 1. února 2012 Univerzitní mateřská škola a Klub předškoláků. Škola i Klub vznikají v rámci evropského projektu Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, který společně s Pedagogickou fakultou řeší Přírodovědecká fakulta UP. V současné době je připraveno dotazníkové šetření s cílem poskytnout rodičům i budoucím klientům předškolního zařízení možnost podílet se na přípravě a organizaci předškolního kurikula. Dotazník je k dispozici na webových stránkách univerzity.

„Nově zřizovaná mateřská škola s kapacitou více než padesát míst bude poskytovat nadstandardní služby spojené s logopedickým a pedagogicko-psychologickým poradenstvím. Chystá se nabídnout také jazykové vzdělávání. Odbornou garanci nad ní bude držet Pedagogická fakulta UP, která se bude spolupodílet na řadě vzdělávacích a poradenských aktivit, jež se stanou součástí vzdělávacího programu MŠ. Mateřská škola tak bude využívat kapacit odborníků z vlastních řad, a to s cílem komplexního pojetí předškolního vzdělávání v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem předškolního vzdělávání,“ řekla Žurnálu UP doc. Eva Šmelová, z Katedry primární pedagogiky PdF UP a manažerka projektu Univerzitní mateřská škola a Klub předškoláků. Klub předškoláků, který bude součástí mateřské školy, pak bude určen zejména pro nepravidelnou docházku dětí do MŠ. Budou v něm realizovány vzdělávací aktivity

zaměřené na činnosti podle zájmu dětí, a to s důrazem na rozvoj tvořivosti a elementárních základů klíčových kompetencí. K výhodám nově budované mateřské školy bude patřit mj. to, že provoz tohoto zařízení bude upravován podle potřeb zaměstnanců univerzity, k jeho prodloužení např. dojde v době státních závěrečných zkoušek atd. „V současné době připravujeme nezbytnou dokumentaci pro zařazení MŠ do rejstříku škol. Od pondělka 16. května jsou na univerzitním webu v oddíle Zaměstnancům vytvořeny webové stránky, jejichž prostřednictvím budeme informovat rodiče dětí o projektu UMS a Klubu předškoláků a o možnostech podání přihášek, komentovala přípravy vzniku Univerzitní MŠ doc. Eva Šmelová. „Unikatnost tohoto projektu v rámci ČR spočívá mj. v zaměření – projekt podporuje rovné příležitosti na trhu práce a sladění pracovního a rodinného života vědecko-pedagogických zaměstnanců obou fakult UP,“ dodala prof. Libuše Ludíková, děkanka PdF UP.

Pedagogická fakulta, jejímž cílem je vychovávat budoucí učitele všech typů a stupňů škol, se již delší dobu zabývala myšlenkou vybudovat v souladu s trendy preprimárního vzdělávání předškolní zařízení, které by napomohlo sladit náročný pracovní a rodinný život jejich zaměstnanců. Přírodovědecká fakulta, která je známá svými popularizačními aktivitami mezi dětmi a mládeží, ji v tomto záměru v posledním období velmi podporovala. (Více včetně dotazníku na: www.upol.cz/skupiny/zamestnancum/materska-skola)

M. Hronová, ilustrační foto P. Zatloukal

Téma konference na CMTF: Zákon a svoboda ve starozákonních textech

■ Cyrilometodějská teologická fakulta UP uspořádala ve spolupráci s Českým katolickým biblickým dílem ve dnech 23. a 24. května mezinárodní konferenci k tématu

„Zákon a svoboda“ s podtitulem „Starozákonní texty k problematice Zákona a svobody a jejich interpretace v Novém zákoně“. Na konferenci přednesli své příspěvky biblisté z Německa, Rakouska, Slovenska a České

republiky. Konference probíhala nejen v atmosféře sdílení výsledků vědeckého bádání, ale rovněž v ovzduší naprosté ekumenické otevřenosti.

Prof. P. Dubovský, původem ze Slovenska, nyní přednášející na Papežském biblickém ústavu v Římě se např. zaměřil na sedmou kapitolu Markova evangelia a zejména na propojení nového učitele se starobyrou tradicí. Prof. G. Braulik z Vidně zkoumal starozákonní kořeny v Pavlově nauce o ospravedlnění, prof. G. Hentschel z Erfurtu vnímal sabat ve vztahu mezi zákonem a svobodou a Dr. J. Roskovec z Evangelické teologické fakulty UK sledoval vztah mezi zákonem a svobodou v Janově evangelii. V dalších vystoupeních hovořili např. prof. L. Tichý, vedoucí Katedry biblických věd na CMTF UP, dr. I. Procházková z Evangelické teologické fakulty UK či děkanka CMTF Dr. G. Vlková a další.

Přednášky i následné diskuse byly vedeny především v anglickém nebo německém jazyce. Všechny příspěvky budou vydány v časopise Acta Universitatis Palackianae, Series theologica. *-pch-, foto -mo-*

Střídání senátorů...

V další části jednání informovala prorektorka UP JUDr. Monika Horáková, Ph.D., o práci na nově vznikajícím Organizačním řádu UP, kterým by se měl již zabývat nově zvolený AS UP. Podle jejích informací bylo k návrhu nového dokumentu evidováno již sto sedmdesát připomínek.

Také rozpočtu UP na rok 2011 se bude věnovat až nový AS UP. Na květnovém jednání bylo uvedené téma odloženo vzhledem ke skutečnosti, že svůj návrh fakultní rozvahy vedení univerzity dosud nepředložila Fakulta tělesné kultury UP.

Z květnového jednání Akademického senátu vyplynula mj. krátká bilance jeho činnosti v období 2008–2011.

Dokončení ze str. 1
V průběhu závěrečného jednání senát konstatoval, že za uplynulé funkční období nebylo dořešeno osmnáct témat, k nimž senát přijal usnesení. Seznam těchto usnesení, ke kterým senátoři univerzity neobdrželi od vedení UP potřebné dokumenty, se nyní stane přílohou zápisu posledního jednání AS UP a měl by se stát východiskem pro práci nových senátorů UP.

V samém závěru jednání pak vystoupili zástupci studentů UP s nesouhlasným stanoviskem k mimořádnému ukončení jejich ubytování na kolejích UP v době konání sportovní akce Hry V. letní olympiády dětí a mládeže 2011 (více viz str. 10). M. Hronová, foto na str. 1 M. Otava

Cyklus přednášek na téma „Krise Evropy?“ zakončil Libor Rouček

■ V dubnu a květnu tohoto roku uspořádali studenti druhého ročníku Politologie a evropských studií FF UP sérii přednášek zaměřenou na současné dění v Evropské unii a pojmenovanou „Evropská unie 2011 – Krize Evropy?“. Pozváno bylo celkem pět osobností zabývajících se z různých úhlů právě evropskou problematikou. Formát besed probíhal vždy stejně – přednášející měl zhruba třicet minutovou přednášku a poté následoval hodinový prostor pro diskusi.

Hned v prvním týdnu přijeli do Olomouce dva významní hosté. Nejprve to byl slovenský ministr zahraničních věcí Mikuláš Dzurinda, který otevřel celý cyklus přednášek, ve které upozornil nejen na krizi evropskou, ale i globální, druhým hostem byl bývalý eurokomisař a diplomat Pavel Telička. Z jeho slov šlo vyčíst jisté znepokojení nad stavem EU, zároveň varoval před nezodpovědnou politikou jednotlivých států a politiků. (O prvních dvou přednáškách podrobněji informoval Žurnál UP č. 24.)

Dalším přednášejícím byl Benjamin Kuras. Spisovatel a publicista žijící v Británii vzbudil svou přednáškou asi největší kontroverzi. Poměrně ostrá kritika multikulturalismu a velký euroskepticismus vyzářoval z každého Kurasova slova. Následná živá diskuse byla jen pomyslnou třesničkou na dortu této asi nejrozporuplnější besedy.

Jelikož se v souvislosti s krizí EU často zmiňuje ekonomická krize, nemohl chybět ani ekonom. Pro tuto roli pořadatelé vybrali Petra Macha, ekonomického liberála a předsedu Strany Svobodných Občanů. Stejně jako předchozí host byl ve své přednášce Petr Mach skeptický k celému projektu EU a hlavně k eurozóně. Svá tvrzení dokládal na konkrétních příkladech zadlužených evropských států.

Celý projekt zakončil europoslanec Libor Rouček, který sice přiznal fakt, že EU je v krizi, zároveň ale označil myšlenku evropského sjednocení za klíčovou pro bezpečnost Evropy. Podle něj má EU za sebou již několik velkých krizí, které se podařilo vyřešit a krize, kterou prožíváme nyní, bude mít za přispění všech členských států také řešení.

Soubor besed „Evropská unie 2011 – Krize Evropy?“ zaznamenal poměrně velký zájem jak ze strany studentů a akademické obce, tak i ze strany široké veřejnosti. Cílem bylo přiblížit někdy nejasnou evropskou problematiku lidem, kteří měli sami možnost zeptat se hostů na to, co je zajímavé. Všechny přednášky se nesly v přátelském duchu a samotní hosté se shodovali na důležitosti podobných akcí.

M. Kormaňák, foto M. Otava

Švýcarské „know-how“ pro rozvoj Olomouckého kraje

Ve dnech 13.–15. června proběhne v kapli Božího Těla Uměleckého centra UP závěrečná konference projektu Partnerství pro rozvoj strategických oblastí Olomouckého kraje. Na organizaci konference se podílí několik partnerů, mezi nimiž nechybí také Katedra politologie a evropských studií FF UP. Projekt se zaměřuje na tři prioritní témata - vzdělávání, bezpečnost a trvale udržitelný rozvoj. Cílem projektu bylo zapojení zástupců všech relevantních cílových skupin do diskuse o podobě strategií rozvoje těchto oblastí a obohatit je přidáním hodnotou transferu know-how ze Švýcarska. Do projektu realizovaného s podporou Fondu partnerství Programu švýcarsko-české spolupráce jsou zapojeni politici, studenti, odborníci a zástupci akademické sféry, podnikatelé i zástupci neziskového sektoru. Účast na konferenci přislíbili mj. Martin Novotný, primátor SmO, doc. Jiří Lach, děkan FF UP či prof. Jan Hálek, poradce premiéra. Více informací na www.partnerstviok.cz.

Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum pořádá **mezinárodní konferenci**

Olomouc Biotech 2011 – Plant Biotechnology: Green for Good

Zaměří se na výzkum, rozvoj a inovace na poli biotechnologií. Společnosti a instituce zde budou mít příležitost setkat se s vědci a studenty a prezentovat před nimi své nejnovější technologie. Součástí bude také workshop za účelem posílení spolupráce mezi akademickou a aplikační sférou.

20.–21. června 2011

Aula Přírodovědecké fakulty (ul. Šlechtitelů, areál Holice)

Informace také na www.cr-hana.eu/G4G.

Katedra historie FF UP pořádá konferenci

Konstrukce mužské identity v minulosti a současnosti

10.–11. června, Umělecké centrum UP

Program je zaměřený výrazně interdisciplinárně a přednášejícími jsou odborníci z rozličných humanitních a společenských oborů (historie, literární historie, sociologie, kunsthistorie atd.), kteří působí na řadě českých i zahraničních univerzit a výzkumných institucí.

Program viz www.historie.upol.cz/konference-maskulinita.

Spolek lékařů Olomouc České lékařské společnosti J. E. Purkyně ve spolupráci s Aesculap Akademií pořádá

III. minisympozium intenzivní péče v chirurgických oborech

Odborný garant: prof. Milan Kolář, PhD., LF UP

9. června, Fakultní nemocnice Olomouc

Velká posluchárna Teoretických ústavů LF UP

10. ročník soutěže Česká hlava vyhlášen

Již podesáté letos obdrží nejlepší čeští vědci a technici prestižní ocenění Česká hlava, jež jsou udělována pro nejlepší osobnosti z oblasti vědy a techniky. V šesti kategoriích budou laureátům vyplaceny odměny ve výši 1,66 milionu korun. **Uzavěrka přihlášek pro nominace je 30. června.** Další informace viz www.ceskahlava.cz.

V sobotu 25.6.2011 od 17 hodin se v Konviktu uskuteční setkání všech absolventů Katedry germanistiky FF UP.

ABSOLVENTI

Jste-li jedním z nich, neměli byste u toho chybět!

Více informací na www.germanistika.cz.

Na Filozofické fakultě se rozběhl projekt na třídění odpadů

Více než tři sta stanovišť s barevnými kontejnery a koši mají nově k dispozici na Filozofické fakultě UP. Díky pilotnímu projektu nazvanému „Čistá univerzita“ mají studenti, pedagogové i návštěvníci největší fakulty na UP možnost třídít odpad. Projekt je v rámci českých vysokých škol ojedinělý.

„Obdobné systémy se na univerzitách sporadicky objevují, jsou ale většinou čistě studentskou aktivitou. Třídění odpadů

Marek Hruška z autorizované obalové společnosti EKO-KOM, která projekt spolu s Olomouckým krajem financuje.

jsme po dohodě s odborníky pojali komplexně. Koše s možností třídít papír a plast budou k dispozici nejen na chodbách, ale také v posluchárnách, seminárních místnostech a pracovních pedagogů,“ popsal proděkan pro organizaci a rozvoj FF Ondřej Kučera. Na dalších stanovištích, kde jsou umístěny informační panely a větší nádoby, mohou zájemci podle jeho slov navíc třídít také sklo a nápojové kartony.

Filozofickou fakultu tvůrci projektu nezvolili náhodou. „Je největší fakultou olomoucké univerzity a její pracoviště sídlí v několika budovách po městě. Můžeme si tak ověřit fungování systému. Pokud se projekt osvědčí, rádi bychom ho postupně rozšířili i na další místa na vysoké škole,“ uvedl

Cílem pilotního projektu „Čistá univerzita“ je umožnit praktické třídění odpadů na veřejně přístupných místech, na chodbách, v posluchárnách, seminárních místnostech a pracovních Filozofické fakulty, na které v současnosti studuje takřka šest tisíc posluchačů. Aktivity zahrnují zejména rozmístění nádob, koší a informačních tabulí. V dalších letech se předpokládá rozšíření projektu o další místa na univerzitě. Projekt je součástí informační kampaně autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a. s., a Olomouckého kraje „Jak se točí odpady“.

Více informací na www.jaksetociodpady.cz.

-pb-, foto -mo-

Obrazem: Oslava narozenin profesora Ludvíka Václavka

V pátek 13. května se konala na Filozofické fakultě UP oslava osmdesátin germanisty profesora Ludvíka Václavka.

První část oslavy proběhla před zaplněnou aulou FF, druhá část se odehrávala na nádvoří fakulty. Vedle vedení

Christine Habermann von Hoch předává prof. Ludvíku Václavkovi plastiku

Laudatio pronesl německý medievista a držitel čestného doktorátu UP prof. Volker Mertens (vpravo)

Koslavám na nádvoří FFy hrála cimbállovka

fakulty, místních kolegů a přátel profesora Václavka se oslavy zúčastnila i řada zahraničních hostů – zmiňme např. německého medievistu, nositele čestného doktorátu UP, prof. Volkera Mertense, který pronesl hlavní laudatio.

Katedra germanistiky připravila pro svého doyna několik kolektivních darů. Profesor Václavek obdržel jednak sborník s názvem „Amici amico III. Festschrift für Ludvík E. Václavek“, který byl vydán letos ve vydavatelství UP v rámci řady Beiträge zur deutschmährischen Literatur a do něhož přispěla řada místních i zahraničních germanistů.

Další dar byl poněkud netradiční a jubilanta skutečně zaskočil: kolegové mu totiž připravili cenu nesoucí jeho jméno, kterou bude moci sám udělovat. Cena Ludvíka Václavka / Gebaltes Wissen za přínos olomoucké germanistiky je doprovázena plastikou znázorňující koncentrované vědění od sochařky Christine Habermann von Hoch.

Mgr. V. Opletalová, foto archiv katedry a M. Otava

Cena Ludvíka Václavka: plastika od Christine Habermann von Hoch (Gebaltes Wissen, Stahl, 2011)

Stale živoucí lidské vědění usilující o opravdovou hloubku a nedosažitelnou dokonalost představují jednotlivé plátky plastiky, které se jako cévy srdce, jako nervová vlákna mozku, jako pochybující písmena na skrčeném listu papíru přibližují tvarem koule, symbolu nekonečnosti, vyváženosti, geniality a světa samotného.

Plastika Gebaltes Wissen je doprovodným objektem k ceně prof. Ludvíka E. Václavka, která je ukotvena ve statutu ceny, registrovaném MV ČR dne 18. srpna 2010, a která se uděluje na základě návrhu prof. Václavka jako „ocenění za mimořádné zásluhy při podpoře a rozvoji Katedry germanistiky FF UP“.

-kg-

Syndrom vyhoření dostane člověka až na dno. Také mu ale pomůže se od něj odrazit

Jak se nestát „mrtvým dřevem“, to je hlavní téma zájmu a výzkumu Mgr. Šárky Ježorské, Ph.D. Poprvé si o syndromu vyhoření přečetla v době, kdy studovala jednooborovou psychologii na Filozofické fakultě UP. Text ji nadchnul a výrazně ovlivnil v dalším studiu: v rámci diplomové práce se rozhodla zmapovat problematiku syndromu vyhoření u skupiny pedagogů. Oblíbené téma neopustila ani v disertační práci. Tu zacílila na další pomáhající profesí: zdravotnický personál. Studujícím „sestřičkám“ přednáší už sedmý rok. „Zdravotní sestry mají můj velký obdiv. Před touto profesí je potřeba smeknout. Jde o krásné povolání, které dokáže dát člověku smysl, ale zároveň je to práce velmi náročná a riziková ve vztahu k syndromu vyhoření,“ hodnotí Mgr. Šárka Ježorská, Ph.D.

Syndromu vyhoření u pedagogů jste se věnovala už v diplomové práci. Teď se zabýváte stejnou problematikou u pracovníků ve zdravotnictví. Čím vás téma tak zaujalo?

Téma mě poprvé zaujalo, když jsem se na vysoké škole dostala k článkům v Československé psychologii, v nichž se poukazovalo na syndrom vyhoření jako na osobnostně podmíněný. Do té doby se o syndromu uvažovalo převážně jako o stresem podmíněném. Nastávaly ale situace, kdy se u některých zaměstnanců neobjevily stresové faktory, a oni přesto vyhořeli. To podnítilo můj zájem o danou problematiku. Pro svůj výzkum jsem zvolila skupinu učitelů, neboť tato pomáhající profese patří na přední místa ve vztahu k riziku vyhoření. Stát se učitelkou byl vždycky můj sen. Víím, že je to ale velmi náročné povolání. Většina učitelů jde do práce s obrovským nadšením a elánem, což jsou právě faktory, které stojí na počátku vyhoření.

Proč jste následný výzkum zaměřila na skupinu zdravotníků?

Profese zdravotní sestry je skladbou svých nároků obdobně jako profese učitele řazena na přední místa s ohledem na ohrožení syndromem vyhoření. Důvodem volby tohoto souboru respondentů byla rovněž skutečnost, že jsem začala učit na Lékařské fakultě UP. Měla jsem tak k dispozici respondenty z řad studentů kombinovaného studia oboru ošetrovatelství. Dotazník vyplnilo na dvě stě respondentů, návratnost dotazníků byla téměř stoprocentní. Mnohem obtížnější pro mě bylo dostat se v rámci výzkumného šetření k tak početné skupině učitelů na základních školách. Ředitelé se totiž snaží zabránit přetíženosti svých zaměstnanců a nechťejí je zatěžovat vyplňováním dotazníků.

K čemu konkrétně jste ve své práci došla?

Během osmiletého výzkumu syndromu vyhoření u respondentů z různých profesí se mi podařilo potvrdit, že existují osobnostní a situační faktory, které jsou ve vztahu k vyhoření rizikové a naopak protektivní. Zaměřovala jsem se konkrétně na psychickou labilitu, externalitu, nezdolnost ve smyslu Sense of coherence a sociální oporu. V práci se mi tedy podařilo potvrdit hypotézu, že syndrom vyhoření může být i osobnostně podmíněn. V současné době se věnuji vztahu mezi syndromem vyhoření a pracovní zátěží. Pozornost vědců se v posledních letech zaměřuje na pracovní klima, kulturu pracovního prostředí. Aby člověk nevyhořel, je nesmírně důležité, aby bylo toto klima příznivé, aby ho práce bavila, dávala mu smysl, aby měl kontrolou nad vlastní prací, dostávalo se mu pozitivní zpětné vazby a v neposlední řadě, aby vztahy na pracovišti byly dobré. Zkoumala jsem také důležitost sociální opory ze strany spolupracovníků a nadřazených jako preventivních faktorů. Opět se mi potvrdilo, že sociální opora hraje velmi významnou roli jako protektivní faktor syndromu vyhoření. Skupina spolupracovníků, na které se člověk může spolehnout, pro něj představuje významnou záchranou síť, která ho před vyhořením chrání. Všichni rovněž potřebujeme, aby naše práce dávala smysl, aby měla svou hodnotu. Pokud má člověk k dispozici všechny tyto protektivní faktory, je velká pravděpodobnost, že bude se svou prací spokojený a syndrom vyhoření ho neohrozí.

Odhali dotazník u zdravotníků nějakou nečekanou skutečnost?

Konkrétně u zdravotníků mě zaujal jeden fakt: u této skupiny respondentů se prokázala nejvyšší korelace (vztah) mezi sociální oporou ze strany spolupracovníků a syndromem vyhoření. Pro zdravotníky je opora ze strany spolupracovníků velmi důležitá. Čím je subjektivně vnímaná opora ze strany spolupracovníků vyšší, tím nižší je míra vyhoření. Když hovořím se studenty o významu sociální opory, potvrzují mi, že ve zdravotnictví je dobrý kolektiv, dobré pracovní zázemí, naprosto stěžejní. Konflikty na pracovišti jsou chápány jako velká zátěž.

Zvyšuje pravděpodobnost syndromu vyhoření u zdravotníků fakt, že nesou zodpovědnost za život pacientů?

Při srovnání míry vyhoření u skupiny zdravotníků a učitelů nevyšel signifikantní rozdíl. Na základě tohoto zjištění ovšem nelze konstatovat, že by odpovědnost za životy pacientů tendenci k vyhoření nezvyšovala. Tento faktor patří s ohledem na syndrom vyhoření k velmi rizikovým. Ve svém výzkumu jsem se však specificky na něj nezaměřovala. Zdravotnická profese je velmi psychicky náročná. Co se týká povinnosti zdravotních sester, neustále přibývají další nároky, které musejí zvládat: vzdělávací semináře, získávání kreditů, požadavky na další vzdělávání. Uvažuje se dokonce o tom, že některé kompetence lékařů se budou postupně přesouvat na sestry. Nároky jejich profese jsou skutečně velké.

Co vás osobně při vyhodnocování dotazníku překvapilo?

Co do stanovování hypotéz jsem byla opatrná, vycházela jsem z dosavadních studií, které jsem ověřovala. Ale z těch „vedlejších“, neočekávaných výstupů vyšlo zajímavé skóre návykovosti ve vztahu k vyhoření. Prokázala se velmi úzká souvislost mezi syndromem vyhoření a návykovostí. Mohu tedy na základě získaných výsledků konstatovat, že jedinci s vyššími hodnotami vyhoření mají větší sklon k návykovému chování. To je zajímavý výstup, s nímž jsem se já osobně v žádné studii nesetkala. Je otázka, zda se zvyšuje návykovost jako důsledek syndromu vyhoření, nebo princip funguje naopak. Lidé, kteří vyhořívají, velmi často hledají útechu v sedativě, alkoholu nebo jiných návykových látkách.

Je možné mluvit o konkrétním časovém úseku, který musí uplynout od počátečního nadšení k pocitu úplného vyhoření?

To je zajímavé, ale délka praxe a věk jsou ve vztahu k syndromu vyhoření považovány za neutrální faktory. Ve většině studií se nepodařilo potvrdit souvislost mezi délkou praxe a vyhořením. Člověk může vyhořet stejně tak po třech letech praxe jako po dvaceti odpracovaných letech. Pokud člověk zažívá konflikty na pracovišti, nemá žádnou zpětnou vazbu, je vystaven chronickému stresu a disponuje osobnostními rizikovými faktory, může vyhořet už po jednom roce. U zdravotníka samozřejmě musíme brát v potaz půl roku až rok trvající adaptační proces. Z toho hlediska je lepší zaměřovat výzkum až po uplynutí této doby.

Jaké osobnostní charakteristiky napomáhají „bojovat“ proti syndromu vyhoření a které jsou naopak rizikové?

Mgr. Šárka Ježorská, Ph.D., vystudovala jednooborovou psychologii na FF UP. V roce 2008 jí byl udělen titul Ph.D. v oboru klinická psychologie. Disertační práce nese název „Prevence a intervence syndromu vyhoření v profesi sestry“. Působila jako klinický a poradenský psycholog. Nyní pracuje jako odborný asistent na Fakultě zdravotnických věd UP, kde zastává funkci zástupkyně přednosty Ústavu společenských a humanitních věd. Publikáční činnost zaměřuje především na problematiku syndromu vyhoření.

Kdybych začala od těch preventivních, jde především o jakousi osobnostní nezdolnost, schopnost dobře zvládat zátěž. Čím mají lidé tuto nezdolnost vyšší, tím nižší mají dispozici k syndromu vyhoření. Za rizikový faktor jsem označila a zkoumala psychickou labilitu, a tady je opět souvislost: čím je člověk labilnější, tím je náchylnější k vyhoření. Prokázal se úzký vztah mezi mírou neuroticismu a mírou vyhoření. Také se mi potvrdilo, že lidé, kteří si volí pomáhající profese, mají vyšší potřebu afilace, tedy přání utvářet a udržovat pozitivní přátelské vztahy. Z výsledků výzkumu vyplynulo, že potřeba afilace úzce koreluje se syndromem vyhoření. Učitelé a zdravotníci mají tuto potřebu signifikantně vyšší ve srovnání s kontrolní skupinou úředníků.

Zmínila jste termín „osobnostní nezdolnost“. Kde se v člověku bere? Je daná geneticky?

Tato otázka neustále zajímá psychology. Bohužel nemůžeme jednoznačně říct, do jaké míry je nezdolnost vrozená, a do jaké získaná. Predispozice k ní určité jsou vrozené, odvíjí se také od temperamentu. Lze říci, že například sangvinik může zvládat zátěž lépe než melancholik. Frustrační toleranci, tedy naši míru odolnosti vůči zátěži, ale každý získáváme v průběhu života tím, jak překonáváme překážky, které před nás život staví. Čím více překážek a problémů zvládneme, tím jsme silnější a odolnější. Osobnostní charakteristiky se tak vybrušují v průběhu života. Jednoduše řečeno: Co nás nezabije, to nás posílí.

Jak člověk pozná, že už svítí červená kontrolka, že je žhavým kandidátem na vyhoření?

Je to velmi individuální, protože jsme každý jiný. Člověk by měl ale pokaždé zpozornět, když se do práce, kam dříve chodil s radostí, přestává těšit. Když zjistí, že už nemá zápal, se kterým do práce nastupoval. Když už se mu v neděli odpoledne nedělá dobře, že bude za chvíli pondělí. Když v práci neustále sleduje hodinky a čeká, až bude konec pracovní doby. Když už v práci po delší časové období nenachází nic, co by ho bavilo a nevidí v dohledné době pozitivní změnu. To jsou první varovná znamení, kdy si musíme uvědomit, že se začíná něco dít. Stádía vyhoření jsou dle Christiny Maslachové čtyři. První fázi charakterizuje prvotní nadšení a elán, kdy dochází k přetěžování. Ve druhé fázi dochází postupně k psychickému a fyzickému vyčerpání, které přechází ve třetí fázi v dehumanizaci percepce okolí, cynismus a hostilní chování člověka. Zdravotník například přestane brát pacientku jako konkrétní paní Novákovou, vnímá ji už jen jako složku s chorobopisem, diagnózou. V následující fázi se syndrom vyhoření projevuje nejen v práci, ale také v domácím prostředí. Člověk je raději sám, společnost lidí ho zatěžuje a unavuje. Jde o vyhoření všech zdrojů energie, negativismus, nezájem a lhostejnost.

Existuje způsob, jak se přehoupnout z fáze „nechce se mi v pondělí do práce“ do fáze počátečního nadšení?

Dokončení na str.6

Návrh věcného záměru zákona o vysokých školách: Odůvodnění, koncepce a aktuální stav příprav

Podstatným faktorem prosperity je kvalitní vzdělávání a špičková věda. Zvláště pro zemi, jako je ta naše. Vzdělávání je relativně slušnou zárukou konkurenceschopnosti ve světové ekonomice. Ale nejedná se pouze o ekonomiku. Vysokoškolské vzdělávání je také hodnotou samo o sobě. Dle mezinárodních srovnávacích žebříčků se však na prvních místech nevyskytují vysoké školy z ČR. Padá dolů kvalita výuky a tržní hodnota vysokoškolských diplomů. S tím je potřeba něco udělat.

Devatenáct novelizací stávajícího zákona o VŠ aneb Důvody pro reformu

V současné době se v ČR diskutuje již třetí zákon o vysokých školách v řadě. První byl původně plánován pouze na přechodné, krátké období (r. 1990), kdy byl ministrem školství Petr Vopěnka. Na tvorbě toho druhého, doposud platného, jsem se podílel jako náměstek ministra Jana Sokola. Vešel v platnost jako zákon o vysokých školách č. 111/1998 Sb. V době vydání se jednalo o úpravu relativně progresivní. Vytvořil právní základ pro vývoj vysokého školství v posledních 12 letech. Ale zestárl. Od svého vzniku až doposud byl už 19x novelizován. Tento zákon již dnes není adekvátní právní úpravou. Nemám tím na mysli uplatnění politických hledisek, ani nějakých údajných, úzce vymezených, krátkodobých zájmů ministerstva, ale o legislativní standardy z dnešního pohledu.

Doposud platný zákon nastoupil téměř současně s reformním hnutím v evropském vysokoškolském prostoru, představovaným zejména Sorborskou a Boloňskou deklarací. Následovaly Lisabonský a Boloňský proces a projekty Evropské komise a Evropské asociace univerzit. V roce 2006 jsme obdrželi zprávu OECD, která našemu terciárnímu vzdělávání naléhavě doporučila provést určité změny. Např. doporučují, aby ustanovení a dělba pravomocí orgánů a složek školy byly přeneseny na její vnitřní předpisy.

Rada ustanovení platného zákona o vysokých školách vyvolává složité interpretační problémy. To platí zejména o těch jeho bodech, které byly předmětem četných novelizací, vycházejících zpravidla z poslanecké iniciativy. V tomto ohledu vyniká financování veřejných vysokých škol ze státního rozpočtu (resp. nároku veřejné vysoké školy na státní příspěvek), kde ze změn odkazů a speciálních ustanovení nelze ani spolehlivě dovodit, v jakém rozsahu se na daný právní vztah použije zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Zákon nebyl připraven na velký nárůst studentů. Neřeší kvalitu, její hodnocení a zajišťování, ani diverzifikaci a mnoho dalších problémů. Zřetelně vychází z představy vždy kooperativních, v podstatě konsensuálních vztahů mezi jednotlivými úrovněmi vysokého školství. V případě situací konfliktních, které lze za postupující diverzifikace tohoto vzdělávacího sektoru očekávat, by v této právní úpravě byla jen velmi obtížně hledána právní pravidla, jež by umožnila legální a spravedlivé řešení.

Nový zákon o VŠ jako součást celkové reformy terciárního vzdělávání

To jsou jen některé z hlavních důvodů, které vedou k vytvoření nového zákona o vysokých školách, jenž bude součástí procesu Reformy vysokého školství. Reforma bude mít čtyři části: Strategický rámec vysokoškolské politiky, Inovační strategie Ministerstva školství, Zákon o finanční podpoře studentům a Zákon o vysokých školách.

V rámci této reformy je nejdiskutovanější zákon o vysokých školách, jehož hlavním úkolem bude po alespoň 15 let zabezpečovat a podporovat kvalitu a výkon vysokých škol a také vrátit veřejnosti důvěru ve vysoké školství. Při přípravě první verze zákona se vycházelo z přátelých závěrů Bílé knihy a z diskusí, které kolem tvorby tohoto materiálu proběhly. Hlavním spouštěcím mechanismem bylo doporučení OECD (r. 2006). Šest let již trvá tato diskuse. A jak řekl jeden ze zástupců ČR: „Řečí kolem zákona již bylo dost, nyní je třeba na základě poznatků vytvořit konečně zákon nový, který bude reflektovat současné požadavky na vysokoškolské vzdělávání v ČR.“ (volná citace).

Účel pracovního návrhu a proces projednávání

Dne 23. 2. 2011 byl zveřejněn pracovní návrh věcného záměru zákona o vysokých školách v 1. verzi. Tento materiál vztahující se k přípravě věcného záměru, má povahu pracovního návrhu, jenž není věcným záměrem zákona ve smyslu legislativních pravidel vlády. Účelem pracovního návrhu je zabezpečit přípravu věcného záměru tak, aby byl založen na diskusi s odbornou i širší veřejností včetně dotčených vysokých škol a jejich akademických obcí. Absorbuje i předešlé analýzy, vzešlé z výsledků šetření aktérů, uchazečů, studentů či absolventů vysokých škol, státní správy, zaměstnavatelů a zahraničních odborníků. Cílem tohoto postupu je přijetí principů a podstaty věcných řešení nové právní úpravy dotčenými subjekty a využití zkušeností vysokých škol.

S vysokými školami je příprava věcného záměru projednávána prostřednictvím jejich reprezentace, v souladu s ustanovením § 92 platného vysokoškolského zákona. Reprezentace vysokých škol zahrnuje Českou konferenci rektorů, Radu vysokých škol a Studentskou komoru Rady vysokých škol. Podle dohody s těmito orgány (ze dne 9. 3. 2011) byla ustavena skupina zástupců ministerstva

Dokončení na str. 7

Prof. Ing. Jan Hálek, CSc., vysokoškolský pedagog a vědecký pracovník, senátor PČR v období 2004–2010, hlavní odborný garant Reformy terciárního vzdělávání a poradce předsedy vlády, člen Rady pro reformu vysokoškolského vzdělávání (tzv. Haňkova

komise), člen rozkladové komise ustanovené pro přezkoumání rozhodnutí vydaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Na UP působí od roku 1965. V letech 1992–2008 byl přednostou Ústavu lékařské biofyziky LF, v období 1999–2004 zastával funkci prodávána Lékařské fakulty UP. V letech 2008 a 2009 byl prozatímním děkanem nově zřízené Fakulty zdravotnických věd UP, poté až do loňského roku působil jako její prodávána. Ve funkčním období 1996–1999 byl předsedou Akademického senátu UP. Jako vědecký pracovník Ústavu lékařské biofyziky se ve své vědeckovýzkumné práci věnuje oblastem Metodika měření algezie, Měření impedance tkáně, Analýzou pulsu, jeho měření a Ultrazvukovými zobrazovacími systémy. Je autorem šesti československých patentů (čtyři patenty byly přijaty v zahraničí včetně USA) a více než sta odborných publikací a přednášek, sedmi zlepšovacích návrhů, autorem a spoluautorem několika osvědčení na průmyslový vzor. Byl členem několika vědeckých a oborových rad, je členem Vědecké rady FZV UP.

Mezi roky 1997–1998 působil ve funkci náměstka ministra školství, mládeže a tělovýchovy. V roce 2004 byl na šestileté období zvolen do funkce senátora za volební obvod č. 61 – Olomouc (ODS). Působil jako první místopředseda Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice a člen jeho Podvýboru pro předškolní, základní a střední vzdělávání a člen Stálé komise pro krajany žijící v zahraničí. Byl předkládatel řady zákonů, např.: novela zákona o vysokých školách (2009), zákon o odškodnění obětí okupace (2008), zákon o účastnících protikomunistického odboje (2008), zákon o Ústavu pro studium totalitních režimů (2007), novela Ústavu – imunita (2006), zákon o podpoře výzkumu a vývoje (2009), zákon č. 111/1998 „létační profesori“ (2010).

Syndrom vyhoření...

Čím dřív zjistíme, že nám toto hrozí, že se nás tento problém týká, tím lépe s ním můžeme pracovat. Doporučuji, aby si každý člověk našel čas sám na sebe, na své zájmy a koníčky. Lidé sami sebe často neskutečně zanedbávají, práce je na úkor osobního života. Smyslem života ale práce není jenom práce! Při prvních varovných příznacích vyhoření je dobré vzít si například tři týdny dovolené, odpočinout si, vyčistit si hlavu. Jako velký problém dnešní doby vnímám fakt, že lidé nejsou ochotni pro sebe něco udělat. Tvrdí, že nemají čas patnáct minut denně na to, aby relaxovali. To ale samozřejmě není dobrá cesta. Nikdo nemusí nutně relaxovat formou autogenního tréninku, stačí si vyjít do přírody, protáhnout se, zacvičit si jógu, vyčistit si hlavu. Doporučuji také urovnat si vztahy v práci, urovnat a prohloubit vztahy s rodinou a přáteli. A samozřejmě odpočívat a věnovat se sama/sám sobě.

Není syndrom vyhoření motivací k tomu, aby se člověk zvedl a změnil práci? Přijde mi, že někteří

lidé zůstávají na pracovních pozicích dlouho po tom, co jim měli už dávno opustit.

Mnoho lidí skutečně stagnuje, a i když je práce nenaplnjuje, vydrží ji dělat až do důchodu. Zažili syndrom vyhoření, ale aktivně ho neřešili. Takovým lidem se říká „mrtvé dřevo“. Do práce chodí, ale nic po nich není vidět, jen tam přezívají. Dalším problémem je takzvaná „zlatá klec“: týká se lidí, kteří jsou za svou práci velmi dobře zaplacení. Práce je pro ně ale ve skutečnosti vězením. Zůstávají jen proto, že jim poskytuje materiální zabezpečení. Člověk si představuje, že už by tak dobře placenou práci nikde nesehnal, a zůstává tam, i když ho neuspokojuje.

Nevymlouvají se někteří lidé na syndrom vyhoření?

V některých případech to možné je, člověk se za termín může alibisticky „schovat“, když ho práce nebaví. Skutečné vyhoření je však závažným problémem. Vyhoření má velmi špatný dopad na zdravotní stav. Často je však zaměňován s jinými diagnózami, jako je deprese nebo únavový syndrom. Studie, které v současné době probíhají, zkoumají a potvrzují

Dokončení ze str. 5

souvislost mezi syndromem vyhoření a možností jeho podílu na rozvoji kardiovaskulárních chorob. Na druhou stranu nemusí být syndrom vyhoření vždycky pro člověka jen negativní, může nás posunout dopředu. Je to problém, který nás posílí, pokud ho překonáme. Dostaneme se na samé dno, a to nás přinutí si přeorganizovat žebříček hodnot a uvědomit si, co je v životě skutečně důležité. Syndrom vyhoření tak nemusí být vždycky chápán jako negativní.

Jakým způsobem bojujete proti syndromu vyhoření vy?

Mám hodně drobných koníčků a vášni. Ráda čtu, cvičím jógu, ráda chodím do přírody. Moje práce mě baví. Snažím se do ní pořád vnášet nové prvky, sama sobě si ji obohacuji, aby se nestala stereotypní. Neustále získávám pozitivní zpětnou vazbu od studentů. Utvrzuje mě to v tom, že svou práci dělám dobře, což je pro mě nejdůležitější.

Ptala se L. Skácelíková
foto na str. 5 archiv Mgr. Š. Ježorské

Návrh věcného záměru...

a těchto orgánů reprezentace vysokých škol, která se podílí na přípravě věcného záměru na základě pracovního návrhu podle stanoveného harmonogramu. K projednání připomínek zaslaných reprezentací vysokých škol se první jednání pracovní skupiny uskutečnilo ve dnech 14.–15. 4. 2011, se závěry, které byly promítnuty do 2. přípravné verze pracovního návrhu ze dne 3. 5. 2011. Tento materiál byl pracovní skupinou opětovně projednán dne 5. 5. 2011 a následně postoupen k dalšímu vyjádření reprezentaci vysokých škol. V polovině května byla 2. verze pracovního návrhu věcného záměru zákona o vysokých školách zveřejněna na webových stránkách Ministerstva školství (společně se srovnávací tabulkou změn – oproti dosud platnému zákonu). Na dny 23.–24. 5. 2011 byla svolána pracovní skupina k projednání základních ustanovení. Následovat budou další setkávání a další, vyšší formy přípravné verze věcného návrhu zákona.

Kromě reprezentace vysokých škol je příprava věcného záměru projednávána zejména s těmito dalšími subjekty či organizacemi: Akademií věd České republiky (její zástupce byl přizván jako pozorovatel do pracovní skupiny pro věcný záměr), Vysokoškolským odborovým svazem, profesními organizacemi, jinými dotčenými resorty, zejména Ministerstvem obrany a Ministerstvem zdravotnictví, jednotlivými vysokými školami (podle jejich zájmu). O postupu prací byla informována předsedkyně Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny. Účty je kontakt také s Radou pro reformu vysokoškolského vzdělávání (prof. Haňka).

Klíčové body pracovního návrhu

A nyní k některým bodům projednávaného pracovního návrhu věcného záměru zákona o vysokých školách. V prvním bloku byla diskutována základní koncepce a obecné principy zákona, hodnocení kvality (institucionální akreditace) rozdělení typů vysokých škol dle jejich poslání, problematika povinných orgánů vysoké školy a rozdělení jejich působnosti, otázky zastoupení různé kvalifikovaných akademických pracovníků na různých typech škol, definice funkčního zařazení profesora a docenta či způsob a platnost habilitace a jmenovacích řízení. Ostatními částmi zákona jsme se nezabývali, ty přijdou na řadu až ve 3. variantě pracovní verze věcného záměru zákona o vysokých školách. Ve 2. verzi došlo na základě jednání k několika změnám. Tak na příklad dle doporučení OECD (jak již bylo uvedeno) by zákon neměl příliš zasahovat do autonomie vysokých škol. Proto také v 1. verzi nebyly mezi povinnými orgány uvedeny vědecké rady a fakulty, protože tyto orgány si mohly vysoké školy podle potřeby stanovit samy prostřednictvím svého statutu. To se ale nesetkalo se souhlasem odborné veřejnosti. Z toho důvodu byly tyto orgány do 2. pracovní verze zařazeny.

V současnosti diskutovaná představa nového zákona o vysokých školách je postavena na pěti obecně akceptovaných ideách.

a) **Diverzifikace typů vysokých škol:** vysoké školy by měly vědět (z rozsahu vyplývajícího z akreditace), jaké je jejich poslání, v čem jsou dobré a z toho vycházet při formulování svého statutu. Některé vysoké školy poskytují spíše praktičtější vzdělání pro výkon odborné činnosti, jiné zejména teoreticky pokročilé znalosti a dovednost jejich rozšiřování. Tím se neříká, že ty druhé jsou lepší, než ty první, nebo naopak. Nic není řečeno ani o tom, že vzdělání je pouhým zbožím nebo že nemá hodnotu samo o sobě.

b) **Struktura vysokoškolského vzdělávání** se dělí na tři cykly: bakalářský (a krátký, diplomový program), magisterský a doktorský. Typ vysoké školy by se měl odrážet ve stupni vzdělávání, který škola svým studentům poskytuje převážně. Vysoké školy budou děleny na dva typy dle zaměření svého vzdělávání (byla uvažována i jiná dělení, ale jednáním

s reprezentací zatím vykrystalizoval právě typ dvojí). Univerzity budou moci poskytovat vzdělání ve všech třech cyklech. Oproti tomu tzv. odborné vysoké školy se budou soustřeďovat na vzdělávání v prvním cyklu, případně i v profesně zaměřených magisterských oborech.

c) **Autonomie vysokých škol:** Autonomie je po akademické svobodě druhým pilířem univerzity v demokratické společnosti. Je to právo instituce jako celku rozhodovat o určitých vnitřních záležitostech nezávisle na vnějších autoritách. Autonomie univerzit se týká především oblasti výuky a výzkumu, ale také jejich vnitřní organizace a řídicích orgánů. Pravomoc rozhodovat, organizovat a reorganizovat v rámci univerzity musí mít ti, kdo jsou přímo odpovědní za její řízení (volně dle prof. Raise). Předložený návrh představuje méně regulace zákonem než dosud, nejen pokud se týká regulace orgánů vysokých škol, ale také s ohledem na jejich vnitřní strukturu. V tomto smyslu by navrhovaný zákon přinesl větší autonomii.

d) **Efektivita financování:** nový typ dohod veřejných vysokých škol s Ministerstvem školství, u soukromých škol potřeba hodnocení jejich udržitelnosti podle vývoje vzdělávacího systému a trhu práce. Veřejné vysoké školy budou mít nárok na příspěvek, pokud budou plnit své povinnosti dle svých rámcových dohod s ministerstvem, uzavíraných zpravidla na tři až pět let. Obsah rámcové dohody, jež bude mít charakter veřejnoprávní smlouvy, je zamýšlen jako zahrnující cíle školy, plánované počty studentů a absolventů, směry činnosti i výši příspěvku. Možnost dalšího financování školy z dotací nezmizí.

e) **Zavedení systému zajišťování kvality:** uplatnit ukazatele výkonu vysoké školy a jejich sledování. Postupuje se v souladu s evropskými standardy a doporučeními pro zajišťování kvality ve vysokém školství přijatými ministerskou konferencí Boloňského procesu v r. 2005. Zamýšlený systém zajišťování kvality navržený v záměru nového zákona spočívá zhruba v tom, že Ministerstvo školství dle evropských standardů stanoví nové ukazatele kvality (vychází ze závěrů Národní soustavy kvalifikací, jak je navrhl Ipn Q-RAM)*. Škola těmito ukazateli svůj výkon pravidelně poměří a výsledky zveřejní (institucionální akreditace). Stejně tak bude vysoká škola povinna provádět hodnocení oblasti vzdělávání. Stát bude hodnotit kvalitu ve dvou úrovních. Jednak ve vztahu k vnitřnímu systému zajišťování kvality vysoké školy a jednak k oblastem vzdělávání uskutečňovaným na vysoké škole. Pro připomenutí – současná Akreditační komise kontroluje pouze vstupní údaje nutné pro akreditaci více než 8 000 studijních programů. Jednání o podrobnostech tohoto bodu pokračují, ještě nebyla uzavřena.

Role správních rad

Jde-li o tolik diskutovanou roli správních rad, ty mají zastupovat občanskou společnost a klíčové vnější aktéry (stakeholders), vůči nimž má škola konečnou odpovědnost, nejen finanční. Na tuto zodpovědnost zapomenat (a to se netýká jen správních rad) by bylo nezodpovědné,

Svoboda nemůže znamenat pouze možnost dělat všechno, co právě koho napadne, měla by znamenat především schopnost podřídit všechno nerozumné v člověku i mimo něj kontrole rozumu.

Akademická svoboda v demokratické společnosti značí právo každého akademického pracovníka svobodně si zvolit předmět a směr svého učení a bádání i svobodně zveřejňovat své poznatky za účelem rozvoje vědění; dále právo odvolat se i proti vyřčenému rozhodnutí univerzity jako instituce. Avšak akademická svoboda má i svá omezení: není to oprávnění na nekompetentnost; není to ochrana před kontrolou jakosti, za předpokladu, že tato je osvobozena od jakýchkoliv zájmů a ideologií; další důležitá omezení akademické svobody představují etické otázky – účel některých vědeckých směrů (především v aplikovaných vědách) může být eticky nepřijatelný.

Prof. K. Rais, CSc., MBA, rektor VUT v Brně, člen Rady pro reformu vysokoškolského vzdělávání

Dokončení ze str. 6

a to nejen vůči daňovým poplatníkům, ale i vůči těm, kteří na kvalitě vysokoškolského vzdělání staví vlastní strategie úspěchu (firmy, podniky, výzkumné instituce, atd.). Navíc je známo, že univerzity bez zpětné vazby fungují hůře než univerzity, které si ze zpětné vazby berou poučení, a to měřeno všemi relevantními standardy, včetně těch teoretických a kulturních. Už před více než deseti lety byl pozorován silící trend evropských univerzit zapojovat vnější okolí do managementu a kontroly, a to především prostřednictvím správních rad. Asi v patnácti zemích Evropy jsou externí aktéři zastoupeni i v řídicím orgánu vysoké školy, který odpovídá za dlouhodobé strategické plánování. (Srov. Higher Education Government in Europe, Evropská komise, Eurydice 2008, s. 104–105., resp. projekt EU/CHEPS: Progress in Higher Education Reform Across Europe 2010). Většina zemí připravuje, provádí nebo již provedla změny k posílení vlivu externích aktérů na terciární vzdělávání. Přitom ani v jedné ze zemí, kde je řízení univerzit z velké části v rukou orgánu, který je oddělen od akademické samosprávy a jsou v něm zastoupeni externí aktéři, nejsou ohroženy akademické svobody, resp. není žádná evidence, že by ohroženy byly (typickými příklady dobrého fungování jsou: Velká Británie, Belgie, Švédsko, Norsko a Malta). O specifických úkolech správních rad se bude dále jednat, stejně jako o jejich složení a způsobu volby.

Aktuální stav projednávání a výhled

V září by měla být prodiskutována závěrečná stanoviska reprezentace vysokých škol. V říjnu proběhne mezirezortní připomínkové řízení. V listopadu či prosinci pak předložení věcného záměru vládě. Od ledna 2012 by se začalo pracovat na paragrafovém znění a v polovině roku by měl být zákon o vysokých školách předložen Parlamentu ČR tak, aby mohl vstoupit v platnost v roce 2013. Zákon bude počítat s přechodným ustanovením některých paragrafů až na období pěti let.

Dosavadní jednání s reprezentací vysokých škol je možno charakterizovat jako v zásadě konstruktivní. V pracovní skupině bylo o řadě zásadních bodů dosaženo dohody o koncepčních úpravách. Řada otázek, zejména detailní povahy, zůstává k dalšímu projednávání, jak je plánováno podle harmonogramu. Pokud jde o stanoviska jednotlivých vysokých škol a jejich součástí, včetně jednotlivých akademických pracovníků, je nutno konstatovat, že usilovat v dané věci o všeobecný konsensus za každou cenu je problematické, neboť nemůže být dosažitelný. Jednání jsou občas obtížná i pro velkou šíři probírané problematiky. Požadavky se mezi sebou liší natolik, že pro samotnou reprezentaci vysokých škol je značně obtížné formulovat souhrnná stanoviska. Ministerstvo školství se vážně zabývá všemi došlými podněty a bere je v úvahu při práci na přípravě daného věcného záměru. Řada stanovisek má však velmi obecnou povahu, v některých případech proklamativní, případně se jedná o dotazy. Z toho důvodu není možno reagovat na všechny připomínky. Shoda ve všem a za každou cenu by byla rezignací na reformu a přípravu nové legislativy.

Prof. J. Hálek, CSc., LF a FZV UP, hlavní odborný garant Reformy terciárního vzdělávání

Úspěch studentů Katedry hudební výchovy Pdf UP

V umělecky vysoké konkurenci dokázaly zúročit svoji připravenost a poctivé, důsledné vedení svých pedagogů všechny čtyři studentky Katedry hudební výchovy Pdf, které se zúčastnily Celostátní interpretační soutěže studentů pedagogických fakult v oborech sólový zpěv, hra na klavír, hra na smyčcové nástroje a hra na ostatní nástroje konané v dnech 10. a 11. 5. v Brně.

Klavíristka Milena Buriánková opět prokázala svoje výrazové a technicky vytržené umění ve svém oboru a obsadila 2. místo v I. kategorii. V téže kategorii studentka Dana Rychlová obdržela Čestné uznání. Nováček v soutěži Anna Doležalová, která reprezentovala katedru v I. kategorii oboru zpěv, byla ohodnocena 2. místem. Velkým přínosem jí byla spolupráce s klavíristkou Denisou Čizmařovou. Oceněné studentky patří do tříd MgA. Svatavy Štírelcové, MgA. Ladislava Pulcherta, Ph.D., a MgA. Jany Hladíkové. Pedagogové olomoucké katedry zasedli v porotách pro kategorie zpěv a ostatní nástroje (akordeon, kytara, dechové nástroje).

Soutěž zahájili slavnostním projevem děkan pořadající Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity doc. Josef Trna, CSc., pod jehož záštitou se soutěž konala, a vedoucí Katedry hudební výchovy a současně proděkan Pdf MU doc. Vladimír Richter. Oba mimo jiné popřáli soutěžícím mnoho zdaru a vyslovili uznání a obdiv všem studentům, kteří se systematicky a důsledně připravují v praktické umělecké činnosti se svými pedagogy nad rámec svých studijních a pracovních povinností. Slavnostní závěrečný koncert vítězů se konal v aule brněnské Pdf MU, kde byli vítězové také dekorováni. Pedagogové a studenti se již mohou těšit v příštím roce na soutěžní klání, které se s největší pravděpodobností uskuteční na půdě Katedry hudební kultury FPE ZČU v Plzni.

Setkání studentů a pedagogů se koná každoročně a pořadatelem se stává střídavě jedna z pedagogických fakult českých univerzit. Cílem soutěže je motivovat a podporovat studenty v jejich umělecké činnosti a umožnit jim srovnání a výměnu zkušeností s ostatními kolegy. *-jh-*

Olomoucký 1/2 Maraton 2011: Přijďte si užít běžecký festival!

Centrum moravské metropole „ovládnu“ 18. června nadšení sportovci všech věkových kategorií. Také široká veřejnost bude mít opět možnost zapojit do některé z běžeckých akcí, organizovaných v rámci druhého ročníku olomouckého běžeckého festivalu. Mj. pod patronací Univerzity Palackého se i letos Olomoucký 1/2Maraton stane součástí Svátků města Olomouce.

Zájemci o běžeckou akci se mohou účastnit nejen jednadvacetkilometrového závodu, ale např. půlmaratonské štafety nebo si rekreačně zasportovat v rámci desetikilometrové trati. Pro rodiny s dětmi bude připravený také Alianz Rodinný běh 2,5 km, při kterém se zabaví i ti nejmenší. **Registrace on-line je možná do 14. června.** Více na www.olomouckypulmaraton.cz.

Zahraniční studenti U3V...

Dokončení ze str. 1
vedením PhDr. Pavla Kopečka z Pedagogické fakulty,“ sdělila Žurnálu UP dr. Naděžda Špatenková, ředitelka U3V UP. Dodala, že příjemný den zakončili seniorští studenti společenským večerem s cimbálovou muzikou. „Pro naše hosty to byl fascinující zážitek, mnozí z nich totiž nikdy v životě cimbál neviděli. Bylo vidět, že si tuto hudbu okamžitě zamilovali. Zapomněli na únavu a tancovali jako o život,“ komentovala s nadšením večerek dr. Naděžda Špatenková, ředitelka U3V. Dodala, že zdatnými lektorkami tance byly těmito studentům Michaela Bolcková a Mária Púdelková, studentky oboru Sociologie a andragogika FF UP.

Mezinárodní výměnné pobyty organizuje European Federation of Older People (EURAG).

Ve spolupráci s M. Hronovou N. Špatenková foto na titulní straně I. Beer

Mezinárodní konference Národní model OSN Studenti politologie si přivezli z New Yorku ocenění

Jakou přijmout strategii v boji proti světovému obchodu s drogami nebo jak se vyrovnat s důsledky finanční krize? I na takové otázky hledali odpovědi studenti Univerzity Palackého v rámci největší mezinárodní konference Národní model OSN (National Model United Nations – NMUN), která se každoročně koná v New Yorku. Jedná se o simulaci jednání na půdě OSN, kdy studenti v pozici delegátů zastupují jednotlivé členské státy a hájí jejich zájmy v kontextu reálné politiky. Konference NMUN se i letos konala v New Yorku na dvou místech a mezi 17. a 23. dubnem se jí zúčastnilo přes 5000 studentů z více než 300 univerzit z celého světa.

Do New Yorku letos byli vybráni Kateřina Hýlová, Judita Horváthová, Petra Pírková a Ivan Malík z Katedry politologie a evropských studií FF UP. Univerzitu Palackého na této akci reprezentovali ve společné delegaci se studenty Valdosta State University, USA. Velkou výhodou v přípravě byla zkušenost se simulací jednání OSN na úspěšné mezinárodní konferenci NMUN Europe, kterou v listopadu 2010 pořádala v Olomouci americká organizace NCCA ve spolupráci s naší univerzitou. Ačkoli princip Modelů OSN je všude na světě stejný, účastnit se NMUN v New Yorku bylo přeci jen velkou výzvou, jelikož se jedná o největší akci svého druhu na světě.

Studenti KPES FF UP se newyorské konferenci účastnili již v předchozích dvou letech a pokaždé dovezli za svou práci ocenění. Letošní delegace hájila zájmy Maďarska ve čtyřech komisích: v prvním a třetím výboru Valného shromáždění, v Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a ve skupině G20. Práce v těchto komisích měla svá specifika vzhledem k jejich různé velikosti a charakteru. Ve velkých komisích, jako je Valné shromáždění, se stanoviska prosazovala obtížně, protože konkurence ostatních delegátů byla veliká. V malých komisích typu G20 byla zase náročnost daná větší intenzitou při jednáních, ve kterých delegát musel zachovat chladnou hlavu. Odměnou po náročném pětidenním diplomatickém maratonu byl závěrečný ceremoniál v hlavním sídle OSN, ze kterého se naši delegaci podařilo odnést si ocenění udělované třiceti nejlépe vypracovaným stanoviskům.

Pro studenty UP byla tato simulace jedinečnou příležitostí, jak ke zlepšení diplomatického vystupování, tak i k získání nových přátel. Účast na této prestižní akci

zcela jistě přispěla k jejich osobnímu i profesnímu rozvoji. Poděkování za umožnění účasti na NMUN konferenci v New Yorku v tomto roce patří rektoru UP prof. Miroslavu Mašláňovi, CSc., děkanovi FF UP doc. Jiřímu Lachovi, Ph.D., M.A., vedoucímu Katedry politologie a evropských studií doc. Tomáši Lebedovi, Ph.D., a v neposlední řadě Mgr. Markétě Židkové, Ph.D., M.A., která celý projekt zaštiťuje. *J. Horváthová, P. Pírková, foto archiv autorek*

Spolu v pohybu – akce pro sociálně znevýhodněné děti z Olomouce

Dobrovolníci z olomoucké pobočky České asociace studentů psychologie připravují i letos programy pro sociálně znevýhodněné děti. V neděli 29. května uspořádali v rámci projektu „Spolu v pohybu“ výlet do Zoologické zahrady na Svatém Kopečku a tamějšího lanového centra „Lanáček“.

V 15 hodin se u brány Zoologické zahrady sešlo jednadvacet dětí z olomouckých zařízení péče o dítě, tři vychovatelé a osm

dobrovolníků sruzených v Action Teamu České asociace studentů psychologie, o.s., aby se vydali na dobrodružnou výpravu světem zvířat. Společníkem na této cestě jim byl lenochod Bohouš, kterého paní průvodkyně nosila po celou dobu ve vaku s sebou. Děti navštívily pavilon opic i plazů, krmily žirafy a kozy, se kterými si také zadovářely ve výběhu, a na konci putování si mohly pohladit živého mravenčeka. Zároveň se dozvěděly informace o jednotlivých zvířatech, jejich zvycích a příbězích z olomoucké zoo. Svoji návštěvu završily v lanovém centru „Lanáček“. Zde si mohly na vysokých i nízkých lanových překážkách, speciálně uzpůsobených pro děti mladšího věku, samy zahrát na lenochody – ovšem výrazně aktivnější než Bohouš.

*Projekt „Spolu v pohybu“ funguje v letošním roce za podpory Magistrátu města Olomouce a navazuje na minulou aktivitu Action Teamu ČASP. Toto sdružení působí při Katedře psychologie FF UP a akce pro sociálně znevýhodněné děti pořádá již od roku 2004. V současnosti čítá čtrnáct stálých dobrovolníků a na podzim plánuje vzít děti např. do Aquaparku Haná v Olomouci. *L. Viktorová, foto archiv autorky**

Video-ohlednutí:

Majáles Univerzity Palackého 2011

Více než 4 000 mladých lidí, kapely, výstavy, divadla, workshopy či soutěže, a to vše ve stylu retro – takový byl letošní Majáles Univerzity Palackého, který se uskutečnil v pondělí 2. května za podpory UP, města Olomouc a Olomouckého kraje.

Chcete-li si osvěžit paměť a zrekapitulovat jeho průběh, nebo jste se jej dokonce nestihli zúčastnit, podívejte se na Žurnál Online, kde je pro vás připraveno video Jakuba Židka a Marka Partyše: www.zurnal.upol.cz.

Jak se žije a studuje zahraničním studentům v Olomouci Paul: „V Olomouci jsem poprvé skočil z oblaků“

Je chladný deštivý den a s Paulem, o kterém jsem slyšel jen to, že v Olomouci dělá DJe (říká si DJ Saint Paul), se setkávám před neředínskou Menzou. Navrhuje, že rozhovor můžeme udělat u nich na kolejkách. Cestou potkáváme jeho španělskou kamarádku a Paul ji pohotově zdraví: „Ola!“ Jak z rozhovoru později vyplývá, je na jejich kolejkách spousta španělsky mluvících studentů, což je podle něj jen dobře, protože mu španělština připomíná slunečné dny.

Proč sis zvolil pro svůj Erasmus právě Českou republiku a Olomouc?

Měl jsem na výběr země jako Německo, Itálie, Španělsko nebo Velkou Británii, ale umím docela dobře anglicky a španělsky, a tak jsem chtěl někam jinam. Lákalo mě jet do východní, respektive střední Evropy, protože jsem tady až do teď nikdy nebyl. Praha byla obsazena a nejnáchodnější možnost byla Olomouc, tak jsem tu.

Co pro tebe byl největší problém po příjezdu do ČR?

Problémy s dorozumíváním. Mladí lidé mluví anglicky, ale se spoustou ostatních lidí bylo těžké se dorozumět. Pak musela nastoupit gestikulace. Ve Francii je to ale podle mě pro cizince horší. Francouzi jsou docela líní používat angličtinu. Co bys čekal od lidí, kteří pracují jen 35 hodin týdně? (smích)

Cos očekával od tvého pobytu v ČR?

Že poznám novou zemi, něco nového se naučím a taky že se možná naučím čtvrtý jazyk. Ale čeština je příliš těžká.

Takže umíš tři jazyky? Jaký k nim máš vztah?

Krom francouzštiny umím dobře anglicky a španělsky. Angličtina je snadná a můžeš se s ní dorozumět všude na světě. Španělština zní jako léto, jako slunce. Jako by v zemi, kde mluvíš španělsky, nebyla zima. A francouzština je můj rodný jazyk.

Jaký je rozdíl mezi životem tady a v tvém domově, ve Francii?

Mám stále pocit, že tu cítím dost pozůstatků komunismu. Staré budovy tu vypadají jinak, ale ne že by to bylo něco, s čím se nemůžu smířit, je to součást vaší kultury. Nebo třeba tyhle dvě postele. Ve Francii bys vždy dostal na kolejkách samostatný pokoj. Jiní jsou tu i lidé. Jsou vřelejší. Když s nimi mluvím, jsou vstřícní. A i když nemluvíš dobrou angličtinou, snaží se ti pomoci, když se třeba ztratíš na ulici. To by se ti ve Francii asi nestalo. Možná je to tím, že věci stále řešíte víc kolektivně, nejste tak sobečtí.

Jaký máš názor na své studium na UP?

Studenti, co jsou tu na Erasmu, vždycky říkají, že je to lehké. A je. Máme čas na párty, zajít na pivo, sportovat, cokoliv. Ale když občas potkávám české studenty, je vidět, že tu studují dost, tak možná studium zde může být i dost obtížné. Mně ta náročnost na Erasmu docela chybí.

Co tě tu nejvíce překvapilo?

Cena piva. Pivo je tu levnější než voda!

Pomáhají ti čeští studenti?

Ano, mám tu hodně českých kamarádů, kteří mi dost pomáhají. Třeba mi půjčí kolo nebo mobil, když si potřebuji zavolat. Taky mi pomohli najít kluby, kde můžu hrát jako DJ. Češi umí pomoci.

Zvolil bys příště jinou zemi?

Mé studium je téměř u konce, takže už to asi nestihnou, ale dost mě láká vydat se do Ruska. Pořádně nevím proč, ale jsem tím východním směrem nějak přitahován.

Jaká je tvá vysněná práce? Co bys chtěl dělat?

Další rok chci založit mou vlastní společnost, která se bude zabývat organizací sportovních a hudebních akcí. Rád bych spojil oboje dohromady.

Co děláš ve volném čase v Olomouci?

Můj volný čas je z velké části zaplněn vytvářením nebo hraním hudby. Také momentálně spolupracuji s paraš-

tistickým klubem, kterému pomáhám s propagací mezi studenty, kteří si pak mohou vyzkoušet tandemové seskoky padákem. Před pár dny jsem měl svůj první seskok. Bylo to úžasné, emocionální, nepopsatelné.

Slyšel jsem, že tu děláš DJe. Jak jsi začal s DJingem?

Zjistil jsem, že jsem obrovský hudební fanoušek. Každý den potřebuji nějakou hudbu k poslechu, a tak stále nějakou novou vyhledávám. Mám rád všechny žánry – klasickou hudbu, hip hop, rock 'n' roll, elektroniku, cokoliv. Když jsem šel na párty, vždycky jsem se pohyboval kolem počítače a pouštěl písničky. Asi před rokem jsem si koupil první vybavení na DJing, třeba tenhle kontroler (ukazuje na svůj stůl), a chtěl jsem se stát DJem. V Paříži jsem začínal hrát na různých párty svých kamarádů, ale až v Olomouci jsem zjistil, jaké je to být klubový DJ, jak je důležité hrát dobře, abych lidi neodradil a oni příště zase přišli.

Máš rád českou kuchyni?

České jídlo je velmi specifické. Nemůžu říct, že ho miluju, ale mám ho rád. Rozhodně můžu říct, že je lepší než polské (smích). Mám rád třeba knedlíky, které tu děláte k omáčkám. A taky mám moc rád česká piva. Jsou opravdu jiná. Stejně tak mám ale rád třeba piva belgická. Zajímavé je, že tu pijete hodně piva, třeba i v čase jídel. My ve Francii si dáváme po jídle vždy víno. Tady pijete pivo stále a ve velkém množství.

Co bys doporučil studentům, kteří se chystají do Olomouce po tobě?

Asi aby se pokusili více setkávat s českými studenty. Tady v Neředíně je 95 % zahraničních studentů, takže nemáš moc možností poznat ty české.

Co ti zatím přinesl tenhle studijní pobyt?

Určitě jsem víc poznal střední Evropu, objevil jsem parašutismus a také mi Olomouc dala příležitost hrát jako DJ v klubech. Neměl jsem dřív šanci zjistit, jestli na to mám hrát v klubech. Tady je to ale snadnější než ve Francii. Za

Jméno a věk: Paul Declerck, 24
Bydliště: Bayonne (jihozápadní Francie)
Domovská univerzita: Université Bordeaux 2 (Francie)
Obor: Sport, Fakulta tělesné kultury
Typ pobytu: Erasmus, semestr
Hobby: hudba, sport, umění
Oblíbené jídlo: hovězí jazyk s tajnou babiččinou omáčkou

dobu svého pobytu jsem tu poznal mnoho DJů, kteří za moc nestojí. To se ti ve Francii moc často nestane.

Ptal se T. Krejčířík (rozhovor vznikl ve spolupráci s ESN UP Olomouc); redakčně kráceno

Vzpomínky

Vzpomínka na prof. RNDr. Ing. Jaroslava Pospíšila, DrSc.

V olomouckém krematoriu proběhlo nedávno skromné rozloučení s člověkem, který mnoho znamenal nejen pro fyzikální obory na Přírodovědecké fakultě, ale i pro fyziku obecně. Prof. Jaroslav Pospíšil patřil mezi zakladatele oboru fyzika na Přírodovědecké fakultě UP. Byl absolventem oborů matematika a fyzika na fakultě přírodních věd tehdejší Vysoké školy pedagogické v Olomouci, později externě vystudoval slaboproudou elektrotechniku na elektrotechnické fakultě VUT v Brně a absolvoval vědecké postgraduální studium optiky na Státní univerzitě v Tokiu. Odbornou kvalifikaci si prohloubil a rozšířil stážemi na univerzitě ve Varšavě, na Elektrotechnickém institutu v Leningradu a na Univerzitě Johna Moorese v Liverpoolu. Jeho slibně nastartovanou kariéru přibrzdilo období po roce 1970. V roce 1990 byl po zásluze jmenován profesorem kvantové elektroniky a optiky a v roce 1992 získal vědeckou hodnost doktora fyzikálně-matematických věd pro tentýž obor. Jako vedoucí Katedry experimentální fyziky se podílel na vybudování jejího nového oddělení – aplikované fyziky, o jehož vznik a rozvoj se výrazně zasloužil a jehož vedoucím byl do svých pětadesátin. Byl skvělým pedagogem, jeho přednášky měly vysokou odbornou úroveň a byly didakticky velmi dobře zpracované, podpořené mnoha studijními oporami. Odborná a vědecká činnost prof. J. Pospíšila byla hlavně zaměřena na řešení aktuálních problémů analýzy a měření přenosových, šumových a informačních signálových vlastností optických, fotografických, elektrooptických a vizuálních analogových i digitálních soustav. Řada jeho vědeckých prací je citována v různých českých i cizojazyčných publikacích, pracoval ve skupinách fyziky při Akreditační komisi ČR a GA ČR a byl uznávaným členem Jednoty československých, příp. českých matematiků a fyziků. Vyjmenovávat všechny instituty, komitety a společnosti, ve kterých působil je zbytečné. Všichni jsme obdivovali jeho velkou pracovitost a náročnost k sobě a svěmu okolí. Navždy bude patřit k dějinám naší katedry, fakulty i celé univerzity jako jednoznačně pozitivní a tvůrčí osobnost, která nesmazatelně ovlivnila profesionální činnost a podvědomí současných i dřívějších studentů fyziky. Čest jeho památce.

Za pracovníky Katedry experimentální fyziky a Společné laboratoře optiky UP a FZÚ AV ČR doc. R. Kubínek a prof. M. Hrabovský

Univerzita podpořila mládežnickou sportovní akci. Studentům UP však nastaly problémy s ubytováním

Letos v lednu se Univerzita Palackého smluvně zavázala, že vyjde vstříc organizaci významné mládežnické sportovní akce – V. letní olympiáde dětí a mládeže České republiky (ODM). Největší sportovní akce svého druhu v Olomouckém kraji se v Olomouci uskuteční ve dnech 21.–26. června. Po dobu jejího konání univerzita přislíbila zajistit ubytování i stravu více než čtyřem tisícům účastníků. Přímou na akci se budou podílet také posluchači a pedagogové Fakulty tělesné kultury. Studenti univerzity se o této významné události a především o tom, že budou muset koleje opustit dříve než obvykle, dozvěděli v souladu s vnitřními pravidly univerzity. Některým z nich však nastala situace způsobila značné problémy a tak se se svou stížností obrátili jak na rektora, tak na Akademický senát UP.

Studenti: Máme problémy. SKM UP: Postupovali jsme v souladu s vnitřními pravidly

„O situaci jsem se dověděla zcela náhodně, 4. května, a to z plakátu, který visel v prostorách kolejí J. L. Fischera a který ještě téhož dne dopoledne zmizel,“ napsala Žurnálu UP Hana Runčíková, studentka FF UP. „Osobně jsem toho názoru, že bychom se o nutnosti ukončit své ubytování o 14 dnů dříve měli dozvědět s větším předstihem. Už proto, abychom si např. včas stihli zařídit odvoz svých věcí. Určitý čas také potřebujeme k tomu, abychom si našli jiné ubytování. Mnozí z nás totiž nemohou dojíždět na zkoušky či praxi každý den z domova. Jsou mezi námi taci, kteří se připravují na státní zkoušky, dokončují přípravu diplomových prací a k tomu potřebují např. knihovnu UP,“ komentovala dále situaci Hana Runčíková. Podobně sepsal svou stížnost také MUDr. Jiří Siegl, student LF a PjF UP, který v dopise pro Akademický senát UP navíc vyjádřil znepokojení nad stylem komunikace mezi vedením Správy kolejí a menz UP a studenty.

Ředitelka SKM Ing. Božena Pirklová však pochybení odmítá. „Podle slov obchodního ředitele pořadatelské firmy byl teprve v září 2010 znám výherce výběrového řízení na pořadatele olympiády. V říjnu 2010 byl znám počet účastníků. Zejména z tohoto důvodu bylo pak smluvní vyjednávání mezi poskytovatelem a objednavatelem služeb – tedy SKM UP a firmou TK Plus – zahájeno až 20. října 2010. Smlouva o konání akce pak byla podepsána rektorem UP prof. Miroslavem Mašlánem 26. ledna 2011. Nemohla jsem tedy studenty seznámit se situací při podpisu smlouvy o ubytování, neboť tu uzavírali v červnu 2010. Vyšší ročníky měly povinnost podepsat smlouvu o ubytování pro nadcházející akademický školní rok nejspíše do června 2010, nastupující první ročníky pak při zahájení ubytování, tj. okolo 20. září 2010,“ sdělila Žurnálu UP Ing. B. Pirklová. Zároveň upozornila, že Řád vysokoškolských kolejí, který AS UP schválil, umožňuje studentům ukončit dříve ubytování při konání významných akcí, a to

zejména z ekonomických důvodů. Podle zmiňovaného Řádu musejí studenti vysokoškolské koleje být na tuto skutečnost upozorněni nejméně měsíc předem. „Tak se i stalo. Poměrná částka kolejného za měsíc červen bude studentům samozřejmě vrácena,“ řekla Ing. B. Pirklová. „Pro posluchače Právnické fakulty a zahraniční studenty, kteří studují v angličtině a také studenty programu Erasmus, Ceepus a Euroculture, ale i jiné studenty, je v souladu s Řádem VŠ kolejí a Ubytovací smlouvou rezervována dostatečně vysoká náhradní ubytovací kapacita. Studentům Právnické fakulty vychází UP takto vstříc proto, že se ve stávajícím akademickém roce kvůli rekonstrukci PF UP setkali s posunutím harmonogramu studijního roku. Těmto studentům jsme od 4. května nabídli náhradní ubytování ve vyčleněných kolejích Neředin 2 a na kolejích G. Svobody v bloku A a C. Celkem jde o 1 200 lůžek. Náhradní ubytování nyní však poskytujeme už i jiným studentům, neboť řada studentů z PF UP naše rezervace nevyužije. Situace není tak vážná, jak na první pohled vypadá. Za několik předchozích let máme navíc vysledováno, že posledních deset dnů v měsíci červnu jsou vysokoškolské koleje využívány studenty UP zhruba z třiceti procent,“ doplnila Ing. B. Pirklová.

Rektor UP hodlá z nastalé situace vyvodit důsledky

Genezi sportovní mládežnické události potvrdil i PhDr. Rostislav Hladký, kancléř UP, když uvedl, že univerzita byla oslovena hejtmánem Olomouckého kraje a pořadatelem této významné mládežnické akce a přesto, že žádost o ubytování předložil náměstek hejtmána už v říjnu 2010, počet ubytovaných se upřesnil až koncem ledna 2011 při podpisu smlouvy. Ředitelka Správy kolejí a menz UP oznámila rozhodnutí mimořádně ukončit ubytování studentů na kolejích na webových stránkách Správy kolejí a menz 5. května, oznámení bylo rovněž vyvešeno přímo na kolejích. Podle vedení SKM UP obdrželi všichni ubytovaní studenti PF také hromadnou e-mailovou zprávu, se zahraničními studenty studujícími

v angličtině, kterých se týkalo přebytování, se jednalo osobně. „Požadavky všech studentů na náhradní ubytování v termínu od 17. do 30. června zatím bezproblémově řešíme. Proti původním hypotézám je na kolejích podstatně více lůžek, protože ukončilo ubytování více studentů, než jsme předpokládali. Obdrželi jsme zatím jen jednu stížnost. Tu jsem šetřila, ale k žádnému pochybení ze strany vedoucí koleje nedošlo. Studentům vycházíme po všech možných stránkách vstříc včetně s výpomocí s přebytováním. Ráda bych touto cestou poděkovala za solidaritu těm studentům, kteří uvolnili svá místa ve prospěch této akce. Prvního června proběhla inventura volných lůžek. Volná lůžka budou nabídnuta prostřednictvím webových stránek SKM UP k ubytování těm studentům, kteří ze studijních důvodů nemohou v období od 17. do 30. června koleje opustit. Tyto studenty prosím, aby kontaktovali vedoucí své příslušné koleje,“ uvedla ředitelka SKM Ing. B. Pirklová.

Rektor UP prof. Miroslav Mašlání reagoval na vzniklou situaci 25. května na zasedání Akademického senátu UP politováním. I když uvedl, že informace o přípravě této sportovní mládežnické akce zazněly snad na všech univerzitních grémiích včetně Kolejni rady a Kolejni komisi a participaci UP na této akci přislíbil již dřívější rektor UP prof. Lubomír Dvořák, nímž na straně SKM pochybení. „Je mi líto vzniklých nedorozumění, z nastalé situace vyvodím důsledky. Je chyba, že se připravovaná událost neodrazila v ubytovacích dekretch, které SKM uzavírala s ubytovanými studenty,“ řekl rektor UP. Ředitelka SKM Ing. B. Pirklová na též jednání ještě jednou shrnula genezi připravované události a s odmítnutím jakéhokoliv pochybení požádala rektora UP prof. Miroslava Mašláne, aby pověřil oddělení interního auditu a kontroly UP prověřením správnosti postupů při zabezpečení průběhu této akce.

M. Hronová

Hry V. Letní olympiády dětí a mládeže České republiky jsou republikovou soutěží krajských reprezentací v kategoriích mladších a starších žáků a žákyň. Svým charakterem navozují atmosféru opravdových olympijských her. Mladí účastníci nejsou ochuzeni o zapálení olympijského ohně, slavnostní ceremoniály, soužití v olympijské vesnici nebo složení olympijské přísahy. Jedná se o největší sportovní akce svého druhu v Olomouckém kraji.

Univerzita Palackého se stala jedním z partnerů této akce. Sportovní hala UP se stane Olympijským domem, vysokoškolské koleje místem, kde budou olympionici bydlet a menza zajišťovat stravu. Ve výše uvedených dnech počítá UP za poskytnuté stravování s výnosem zhruba 2 812 tis. korun, výnos z ubytování by pak měl činit 4 316 tis. korun. Olympiády se účastní celkem 4 315 aktivních soutěžících. To spolu s rozhodčími, pořadateli, zdravotním zabezpečením a organizátory představuje téměř 5 000 osob. Očekává se i velká účast rodin soutěžících dětí a mládeže a počet aktivních účastníků spolu s diváky se bude pohybovat mezi 8–10 tis. osob. Soutěžit se bude na třiceti sportovištích nejen v Olomouci. ODM se koná pod záštitou Asociace krajů. Oficiální zahájení ODM proběhne 21. června v 19.30 hod. na Andrově stadionu.

- placená inzerce -

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace kombinované formy studia bakalářského a magisterského studijního programu „Tělesná výchova a sport“ a jeho učitelských oborů na Fakultě tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci CZ.1.07/2.2.00/18.0011

Vyšší zastoupení kombinované formy studia na Fakultě tělesné kultury u oborů, jejichž absolventi mají ve svém profilu učitelskou způsobilost v oblasti tělesné výchovy, vedlo řešitelský kolektiv k vytvoření projektu, jehož klíčovými aktivitami je zvyšování odborných kompetencí akademických pracovníků a monitoring výuky tělesné výchovy v zahraničí, inovace jednotlivých předmětů vyučovaných u učitelských oborů na FTK UP a jejich podpoření e-learningovými výukovými materiály. Tyto pak mají být podrobeny evaluaci a hodnocení s následnou implementací do praxe. Významnou klíčovou aktivitou je TAKÉ vytvoření metodiky pro uznání předchozího vzdělání při rozšíření aprobace u učitelů s dlouholetou praxí a neaprobovaných učitelů.

Projekt CZ.1.07/2.2.00/18.0011 Inovace kombinované formy studia bakalářského a magisterského studijního programu Tělesná výchova a sport a jeho učitelských oborů na Fakultě tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci, který získala Univerzita Palackého v Olomouci, podpoří efektivní výuku studentů v kombinované formě studia.

Za řešitelský kolektiv Mgr. Jan Bělka, Ph.D., PaedDr. Soňa Formánková, Ph.D.

Žurnál UP, týdeník. Vydává Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 771 47 OLMOUC, IČO 61989592. Redakce: tel. 585 631 781, 585 631 782, fax 585 222 731, e-mail: velenamazochova@upol.cz, milada.hronova@upol.cz, http://www.zurnal.upol.cz. Ročník 20, 2010/2011. Odpovědná redaktorka: V. Mazochová. Výkonná redaktorka: M. Hronová. Spolupracovníci redakce: O. Martinek, L. Skácelíková. Jazyková úprava: O. Martinek. Technická redakce: M. Cyrová. Členové redakční rady: F. Dienstbier, J. Fiala, R. Hanuš, F. Chmelík, J. Chrastina, M. Kolář, M. Malacká, H. Marešová, V. Mihal, T. Opatrný, T. Parma. MK ČR E 12524. ISSN 1804-6754. Tiskne Polygrafické středisko Vydavatelství UP. Uzávěrka 30. 5. 2011. Vychází 3. 6. 2011. Uzávěrka příštího čísla je 13. 6. 2011. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č.j.: 3185/95-P/1 ze dne 21. 11. 1995.